

De nye Kriges Grave

Skønt af en hel anden Art end Verdenskrigen og indtil Midten af Marts, da disse Linier skrives, uden Kampe og væsentlige Dødsofre paa de daværende Fronter, har ogsaa de nye Krige krævet deres Soldatergrave i Tusindtal, — navnlig i Polen og i Finland.

Mens den finske Hærledelse havde gjort det til Regel og Praksis, at de Faldne førtes til deres Hjemegns Kirkegaarde, har den tyske Hærledelse befalet, at Soldaterne skal jordes i Enkeltgrave, men sammen med deres Kammerater i Kirkegaarde paa eller ved Slagmarkerne. Bestaaende Kirkegaarde fra Verdenskrigen er udvidet med dette for Øje, eller Begravelserne er foretaget i Parker ved de polske Godser. Ved Hæren er ansat Gravofficerer m. v., som tager sig af dette Spørgsmaals praktiske Ordning. — Billedet viser Arbejdssoldater ved en af den nye Krigs tyske Grave i Polen.

Foreningen for »Kriegsgräberfürsorge« samarbejder med Hærledelsen.

Fig. 198.
Tyske Soldatergrave
ved Bromberg i Polen
(21. Oktober 1939).

Trægravmæler fra den fynske Øgruppe

Af Forstelærer H. C. Frydendahl (Fortsat fra Side 74)

Inden Omtalen af Korsene afsluttes, skal det anføres, at der undertiden ses Kors, der aabenbart er lavet i det særlige Øjemed at bære en Krans. For en Menneskealder siden saas ofte paa Gravene Kranse af Glasperler. De kunde være lagt ned paa selve Gravtuen, men var ofte ophængt paa et Kors. Et saadant fandt jeg for en Snes Aar siden ved Krarup Kirkegaard og indsendte det til Museet i Svendborg. Det er 48×31 cm, lavet af firkantede Egelister med pyramideformede Spidser, indenfor hvilke der sidder smaa Jærnkroge til Fastgørelse af Kranzen.

Helt uden Sidestykke er vistnok et usæd-

Fig. 199.
Gravmæle fra
Herringe.
Foto: Aage Jørgensen.

Fig. 228.
Krigsbegravelse paa
den gamle Kirke-
gaard i Helsingfors,
December 1939.

Grunde vil være brændt dybt ind i vort Sind og i vor Bevidsthed.

Ejendommeligt at tænke paa, at dens oprindelige Formaal saa snart igen skulde blive aktuelt. Det var dog ikke med den Mulighed for Øje, at jeg tog Opgaven op i stort Format; men Figuren interesserede mig stærkt, baade som Skulptur og, maa-ske mest, som Udtryk for den Tankeverden, der er tilknyttet Døden.

I første Omgang blev den til som Afgangsprøve for Akademiet. Jeg kan her godt tilstaa, at dette mest var, fordi man saa havde næsten ubegrænset Raadighed over Model.

Flere Aar efter, i 1931, tog jeg igen Opgaven op. Efter en gennemgribende Omarbejdelse til Figurens nuværende Form blev den samme Aar tilkendt Akademiets store Guldmedaille.

Figurens Motiv, den Unge døde, vil bortset fra dens oprindelige særlige Formaal, naturligt knytte den til de Dødes Have.

Døden har saa mange Udtryksmaader. Den stærke Realitet har jeg aldrig oplevet;

mit Arbejde er Resultat af den Følelses- og Tankeverden, for hvilken der ikke let kan redegøres. I det væsentlige kan et Par Vers linier, som en sød og klog gammel Kone sagde, da hun saa Figuren, tages som Udtryk for disse:

Nu er Sorgen slukket,
nu er Perlen fundet,
Paradis oplukket,
Døden overvundet.

De nye Kriges Grave

Fra Fronterne ved Petsamo, Salla, Suomussalmi, Suojärvi, Salmi og det karelske Næs er de faldne Finner ført til deres Hjemegns Kirkegaarde og jordet blandt deres Slægt. Forfatteren *Antoine Moller* har herom fortalt, at hvad dette betyder, gaar rigtigt op for En, naar man husker, at skønt Finland kun har det samme Antal Indbyggere som Danmark, er det mere end ni Gange saa stort. Der kæmpedes mellem 30. Nov. og 12. Marts paa ikke mindre end otte Fronter. Tiltrods for at der ikke findes Baner øst

for Uleåborg eller nord for Kemijärvi, faar dog hver By, hver Landsby og hvert Sogn sine savnede Sønner tilbage. Hjemstavns Kirkeklokker ringer; Far, Mor og Venner samles om Baaren, gaar bag Ligvognen, der heroppe er en ganske almindelig Lastbil, pyntet med et lille Grantræ i hvert Hjørne. Men at de kunde begrave deres Døde hjemme beroede dog mest paa, at Tropperne var saaledes placeret, at de hovedsagelig kæmpede omkring de Egne, de stammer fra.

Blandt dem, der bukkede under i Krigens Tid, direkte eller indirekte som en Følge af den, kan vi ikke undlade at nævne den unge Kirkegaardsforstander i Åbo, *Veli Sorma*, og den hæderkronede Leder af Helsingfors' gamle Kirkegaard paa Malm, *Hugo Nyholm*, som begge er velkendt ogsaa i danske Kredse, der arbejder med Kirkegaardskulturens Fremme; Nyholm var Medlem af vor Forening til sin Død, og fra hans Kirkegaard stammer Billedet S. 99.

I den norsk-tyske Krig er norske Faldne

ogsaa jordet paa Hjemegnens Kirkegaarde; men i Oslo er man nu i Gang med at overføre dem, som er bleven jordet i Fællesgrav paa Vestre Gravlund, til en særlig Krigskirkegaard, som indrettes paa den saakaldte Svenskeslette paa Ekeberg. Arbejdet med denne udføres af Firmaet Norske Hager og ledes af Havearkitekt *Hindhamar*. Arealet er paa 90 mål (norsk), men kun en lille Del af det optages af Soldatergrave, højst 400. Et halvt hundrede Faldne er allerede overflyttet til den nye Kirkegaard, som iøvrigt mest vil faa Karakter af en Mindepark. Gravpladserne bliver lagt i Terrasser ned over Sletten, adskilt ved Stenmure og Beplantninger og høje Naaletræer indrammer Omraadet. Enkelte Lysninger i Ekebergskogen tænkes anvendt som Urnelunde.

Lignende Krigskirkegaarde er under Anlæggelse andre Steder i Norge.

De den 9. April faldne 13 danske Soldater (jevnf. S. 89) er alle hjemført til Sognekirkegaardene; 2 af dem er jordet i Odense.

Trægravmæler fra den fynske Øgruppe

Af Førstelærer H. C. Frydendahl.

(Fortsat fra Side 87).

Den samme Vase eller Urne genfindes paa de saakaldte Gravstøtter, der til noget efter 1870 var almindelige paa *Lindelse Kirkegaard*, *Langeland*, blot er den her højt løftet paa en obeliskagtig Støtte. Lærer C. *Klæsøe*, *Humle*, har velvilligt lavet hosstaaende Rids (Fig. 229) og meddelt følgende Oplysninger om en saadan Gravstøtte, der indtil 1871 stod paa hans Farfaders Grav i *Lindelse* og endnu forefindes: Den er lavet af en 5 cm tyk Egeplanke og er 140 cm høj fra nederste Kant af den firkantede Plade og op til øverste Kugles Top. Den øverste Del (Vasen) har Træets Farve, men bærer Mærker af at have været malet hvid. Den nederste Part (den firkantede Plade) har Træets Farve. Kuglerne er sortmalede. Den midterste Del er hvidmalet og bærer en Indskrift med sorte Bogstaver.

Paa *Avernakø* har man indtil for faa Aar siden kunnet finde de smukkeste pladeformede Gravmæler. Her fandt jeg i 1933 et rigt Udvalg i Affaldsbunker og bortgemte Kroge ved Kirkegaarden.

Denne havde et Par Aar i Forvejen været Genstand for en gennemgribende og haardtændet Omregulering, og efter denne var ikke et eneste af de gamle kønne Trægravmæler paany sat paa Gravene. Jeg fik Lov til at tage af Bunkerne og udvalgte 16, der senere blev fordelt til Museer i *København* og paa *Fyn*.

(Fortsættes).

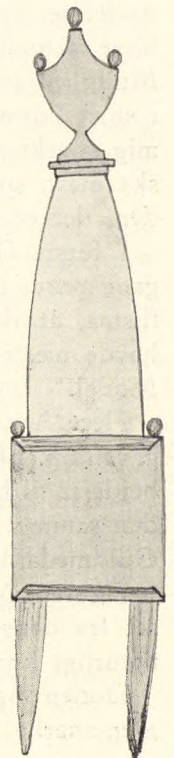

Fig. 229.
Gravstøtte fra Lindelse, Langeland.
C. Klæsøe del.

krematoriet. Detta lyckades också genom en av firman Aga-Baltic utförd anläggning, som i korthet innebär, att en i kyrkornet uppsatt mikrofon upptager ljudet från kyrkklockorna och överför detsamma till en förstärkare, som är placerad i krematoriets expeditiousrum. På taket av krematoriebyggnaden är uppsatt en högtalare, varifrån klockklängen ljuder ut, så att den höres både inne i kapellet och över hela kyrkogården. Ljudstyrkan kan regleras från expeditiousrummet. Överföringen från kyrkan till krematoriet sker genom en vanlig telefonledning.

Anläggningskostnaden uppgick i sin helhet till icke fullt 3500 kronor. Det kan tilläggas, att klockljudet är synnerligen vackert, utan några störande biljud, och att hela anläggningen fungerat utmärkt under de tre år, som den nu varit i bruk. —

Den nyaste och i sin omfattning största anläggningen finna vi vid Norrköpings krematorium, taget i bruk år 1938. Här tillgodoses ej enbart klockringningen. Från samma grammofonverk kan även musik erhållas för det mindre kapellet samt urnutlämningsrummet. Därjämte kan musiken från orgeln i det stora kapellet genom en s. k. bandmikrofon överföras till nyssnämnda rum. Anläggningen, av Philips fabrikat, har kostat 3650 kronor. Även vid Stockholms i juni månad idrifttagna storkrematorium på Skogskyrkogården (se »V. K.« S. 92-96) har förutsetts installation av grammofonmusik vid sidan av den levande orgelmusiken. Från huvudkappellets orgel kan musiken genom tre högtalare föras ut över den stora öppna förhallen samt ceremoniplatsen.

Ur en artikel om den första grammofonklockringningen i »Ignis« n:r 4, 1935, må som avslutning citeras följande ord: »Från visst håll har kritik framkommit över en dylik »funkisanordning«. Den vore ägnad att förväxla sken och verklighet. Vi låta den blida finske skalden svara:

En fin omärklig linje är emellan båda:
Svårt är at skilja himmel från fjärran bölja,
och verklighetens gränser kan ingen skåda.

Kyrkklockorna äro härvidlag ikke det väsentliga, utan detta är just den vigda målmens klang, som tonande ur rymden stämmer sörjandes sinnen till rofylld högtid i det sista avskedets stund«.

De nye Kriges Grave

Efterretningerne om de nye Kriges Grave er fortsat sparsomme, — og det er neppe muligt at se nye Retningslinjer for Grave-nes eller Kirkegaardenes Indretning; men som Verdenskrigens Grave er kommet til at præge vor Tids Kirkegaard, vil sikkert ogsaa de nye Kriges Grave faa deres Bestydning.

I Finland har Foreningen »Hautausmaiden Ystäväet« (Kirkegaardenes Venner) siden den 16. Decbr. 1939 haft sin vigtigste Opgave i at tage sig af en værdig og smuk Indretning af Landets mange Heltegrave. Disse forekommer i hvert eneste Sogn og paa hver eneste Kirkegaard, i de større Landsogne rummende indtil 320 og fra 100 til 1000 Heltegrave i Byerne; paa Helsingfors Sanduddskirkegaard ligger der mere end 600 og paa Norra c. 100; Fig. 232-33 fra førstnævnte viser nogle af de Grave, som rummer Urner af Faldne. Artisten (Kunstneren) *Ilmari Wirkkala* fik under Finlands første Frihedskrig til Opgave at gøre Udkast til Fællesgrave for Frihedskrigens Frontkæmpere, og dette blev godkendt af Frontkæmperforbundets Styrelse, hvorefter det realiseredes, — samme Idé er nu kommet til Anvendelse ved de nye Heltegrave, idet der dog sker den Ændring, at hver Grav faar sin egen Granittavle med den Faldnes Navn og Dødssted. Alle Grave planeres ind i et eneste Græsfelt, og en Blomsterrabat bliver fælles for dem alle. Mindsten med Indskrift stilles op udfor selve Gravfeltet, og et stort Omraade omkring det forbeholdes til Plads for Ceremonier o. l.

Fra Norge, hvor Felttøget mod Tyskland varede fra 8. April til 9. Juni, meddeles bl. a.

om Forholdene i Narvik By i et Interview, hvor Lederen af Byen under og mellem Kampene fortæller, at:

»Jeg har hørt forskellige Historier om, hvorledes vi begravede Folk her i Byen (Narvik). Det skal indrømmes, at det heller ikke foregik helt efter de sædvanlige Forskrifter, men, naar det i den udenlandske Radio har været fortalt, at nogle af de Faldne blev begravet i Byens Kloaker, er det ikke saa lidt af en Overdrivelse. Der har nok været Vanskeligheder med at faa de Døde i Jorden, men de har allesammen efterhaanden faaet en pæn Grav. Forholdet var det, at den nye Kirkegaard over Taraldsviken kom under et heftigt Bombardement af de engelske Skibskanoner, og bl. a. blev Kapellet skudt i Grus. Midt under en Begravelse faldt Granaterne paa selve Kirkegaarden, Hestene løb løbsk, og der blev stor Forvirring; det er jo klart. Det blev herefter besluttet at indrette en provisorisk Begravelsesplads i Kirkeparken midt i Byen. Her er alle de Civile, der blev dræbt, begravet sammen med en Del Tyskere. Da nogle Dræbte skulde begraves, blev de ved en Misforstaaelse lagt i Grøfter, der var aabnet for Byens Kloakvæsen. Misforstaaelsen blev hurtigt opklaret, og de Døde ligger nu begravet paa selve Kirkegaarden«. (13. 8. 40).

Mens et større Antal faldne tyske Soldater fra Omraadet om Oslo flyttes til en særlig Krigskirkegaard, er de øvrige enten jordet i særlige Grave eller paa Sognekirkegaardene i Hamar, Elverum og Lillehammer, ved Otta, Trondheim, Namsås og omkring Narvik, hvor Fremmarchen skete, — eller i Syd og Vest i Kystbyerne Christianssand, Mandal, Lissa, Stavanger og Bergen. Som ved Felttoget i Polen satte ogsaa her det tyske Militær en Gravofficer til at lede Arbejdet med Tilrettelæggelse af Krigsgravene, og til dette valgtes Overløjtnant Margraf, der forhen havde været Forretningsfører i »Volksbund deutsche Kriegsgräberfürsorge«; dette Forbund har igen stillet nogle af sine Arkitekter til Raadighed for Militærets Over-

Fig. 236.
Engelsk Flyvergrav i
Frederikshavn.
Foto: A. Th.

Fig. 237.
Tysk Fællesgrav i
Frederikshavn.
Foto: A. Th.

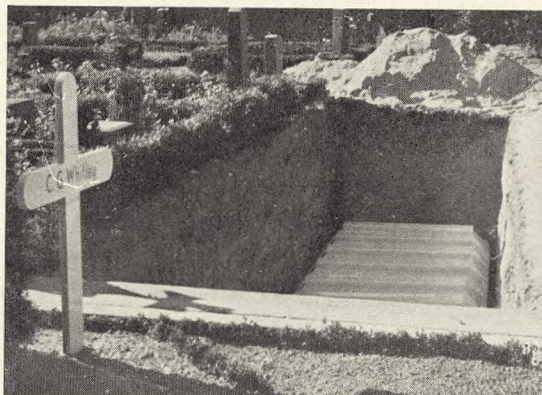
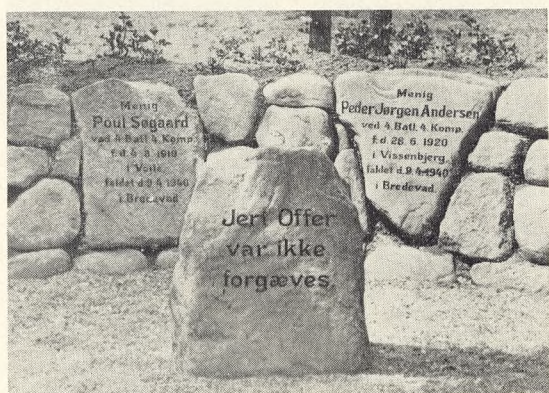

Fig. 238.
Kister paa Bunden af
Fællesgraven for
faldne Englændere
paa Vadum Kirke-
gaard. (16. 8. 1940).

Fig. 239.
Tysk Soldatergrav
i Bylderup.
Foto: J. Th.

Fig. 240.
Mindelunden
i Bredevad.

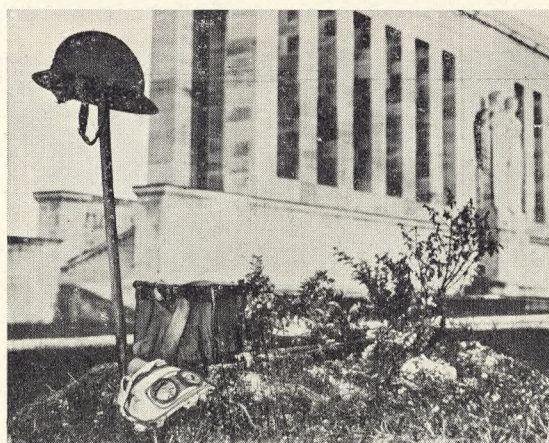
kommando. — Havearkitekt *Hindhamar*, der leder Arbejdet med Krigskirkegaarden i Oslo, har lovet senere at skrive en Artikel i »V. K.« derom.

I Danmark har navnlig Sø- og Luftkrigen foranlediget Indrettelse af adskillige Grave, omend ikke af egentlige Kirkegaarde. Især i de nordjydske Byer er dette Tilfældet. Det kan nævnes, at der i Frederikshavn bl. a. ligger 1 engelsk Flyverofficer ved Navn *Robson* (se Fig. 236) samt findes 2 Fællesgrave, den ene rummende 20, den anden rummende 69 tyske Soldater (se Fig. 237) og forsynet med hvide Trækors. Disse sidste Fællesgrave er anlagt med Græs og forsynet med Blomster. Nedsatte hvide Træstolper danner paa den ene Fællesgrav et, paa den anden to Malteserkors, — Wehrmachts og Krigsmarinens Symbol (jvf. Fig. 198). — Paa Vadum Kirkegaard jordedes 16. August 13 engelske Flyvere i en Fællesgrav (jvf. Fig. 238), — her var i Forvejen begravet 4 engelske Flyvere; deriblandt *C. G. Witley*, hvis Gravkors ses paa Fig. 238.

Som falden i Grænseskampen den 9. April ligger paa Bylderup Kirkegaard den tyske Soldat, Gefreiter *Georg Thösing*, der var født 12. September 1918 i Münster i Vestfalen. I Modsætning til de nordjydske er denne Grav forsynet med et sort Trækors med udvidede runde Grene og bærer foroven den Afdødes Staalhjem. Det bærer desuden Indskriften: »Er starb den Heldentod für Führer, Volk und Vaterland«. Denne Enkeltgrav ligger mellem Sognets andre Grave, noget i Skygge; den er indfattet af en Nellikant og iøvrigt helt tilplantet med Sommerblomster (se Fig. 239).

Paa de Steder, hvor danske Soldater faldt den 9. April, rejstes der hvide Kors, som forsynedes med den Faldnes Navn og militære Betegnelse, — siden er de erstattet af Marksten. For de i Bredevad faldne Soldater, *Peter Jørgen Andersen* og *Poul Søgaard*, er der i Hjørnet af den Have, hvor de faldt, indrettet en Mindelund (Fig. 240), som fik sin højtidelige Indvielse den 16. Juni.

Fig. 241.
Fransk Soldats Grav
foran Chateau
Thierry.

Fra Frankrig bringer vi omstaaende Billeder (Fig. 241) af en Grav, der er forsynet med et Par Buske uden iøvrigt at være bleven anlagt, og hvorpaa man har anbragt den Faldnes Tornyster, Gasmaske og Staalhjem – en noget makaber Ordning, præget af Krigens Hastværk. Denne franske Soldat er jordet, hvor han er faldet, umiddelbart ved det store amerikanske Mindesmærke for Verdenskrigens Faldne, Chateau Thierry. – Et Billede af tyske Krigsgrave i Frankrig («Signal» Nr. 10) viser de opkastede Enkeltgrave, der hver for sig er forsynet med Navnetavler af Træ paa Træstolper.

I England fjerner man nu (ligesom før i Tyskland) Gravgelænderne fra Kirkegaardene, da man har Brug for deres Metalindhold.

Trægravmæler fra den fynske Øgruppe

Af Førstelærer H. C. Frydendahl (fortsat fra Side 100)

Det Motiv, der mere eller mindre fremtrædende kan spores i dem, er oftest en Gravurne, i enkelte Tilfælde maaske et Timeglas. Oftest ender de foroven med tre Kugler, der undtagelsesvis er Drejerarbejde. Det giver Afslutningen foroven et guirlandeagtigt Udseende. I et enkelt Tilfælde er der under Urnen en kredsround Udvidelse og under denne igen en halv kredsformet Fod. En vingeaftig nedhængende Fortsættelse af Guirlandeformen foroven synes at have været yndet. Den genfindes paa flere af dem. Det midterste og højeste Parti er ofte forsynet med en Tandsnittrække paa tværs, hvorunder der er

anbragt en ophøjet lille Ring. I denne indfattes den afdødes Erindringsmedaille, hvis han var Krigsveteran. En Del af dem er maaske i lidt for høj Grad forsynede med drejede Søjler og Kugler samt med Gesimser. Men alt i alt maa Gravtræerne – saaledes kaldes de her – fra *Avernakø* siges at have naaet den højeste Udvikling blandt Gravmælerne af denne Gruppe. Dette gælder ogsaa med Hensyn til de paamaalede Dekorationer, der er ret afvekslende og vidner om ikke ringe Skønhedssans. – De er forsynede med en Pæl til Nedgravning. Højden over Jorden veksler fra omkr. 70 til omkr. 110 cm. Tykkelsen er, bortset fra Gesimser, Kugler o. lign., 4–5 cm. – Jeg har udføreligere beskrevet dem i »Fynsk Hjemstavn«, Decbr. 1936, hvorfra Klichéerne til dem er laant, og hvortil der med Hensyn til deres Fremstilling, deres Indskrifter o. lign. kan henvises.

Gravmæler af denne Type – som naturligvis i det hele taget Trægravmæler – træffes ogsaa andre Steder. *Johannes Tholle* har endog meddelt mig, at en Finne overfor ham ved at se Afbildningerne i »Fynsk Hjemstavn« har kunnet konstatere, at nøjagtigt de samme Typer (indtil de mindste Enkeltheder) har han set i Mængder paa

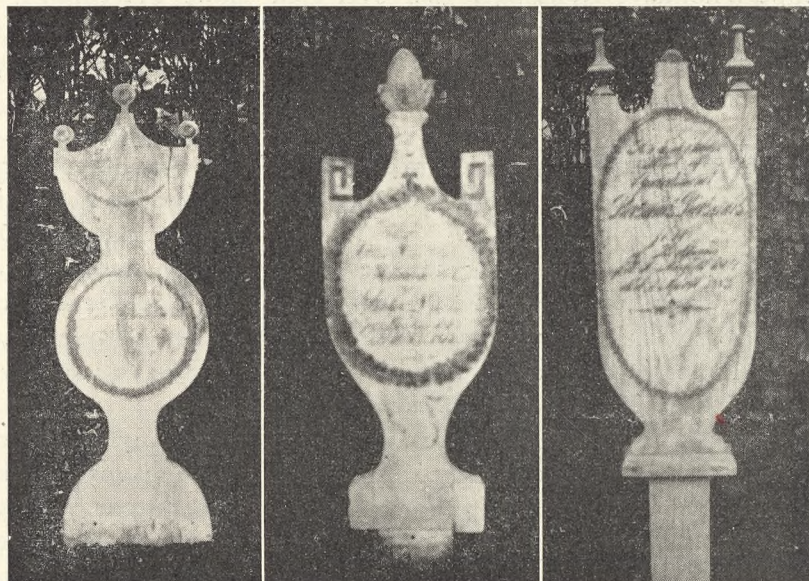
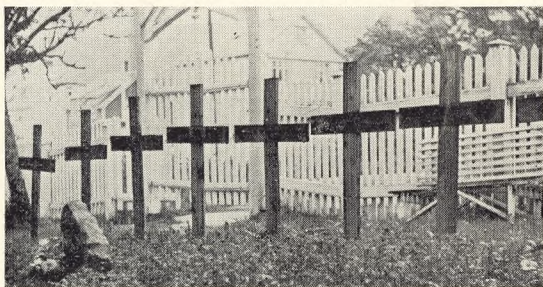

Fig. 242.
Gravtræer med
Urnemotiver
(Avernakø).
Foto: H. C. F.

I venstre Spalte:
Fig. 254-56.
Franske Soldatergrave paa Namsos Kirkegaard 20. 4. 40.
Nord. Pressefoto.

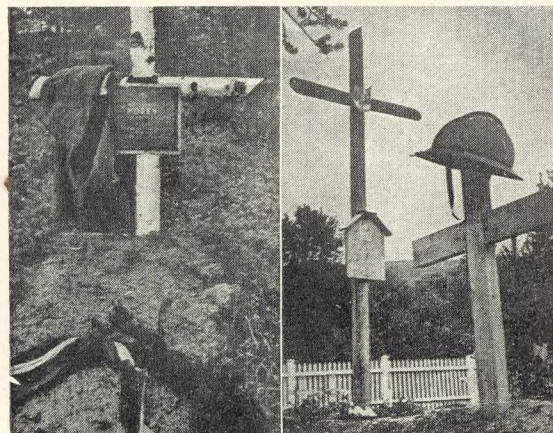
I højre Spalte:
Fig. 257-58.
Polske Soldatergrave i Narvik.
Foto: V. Hansen.

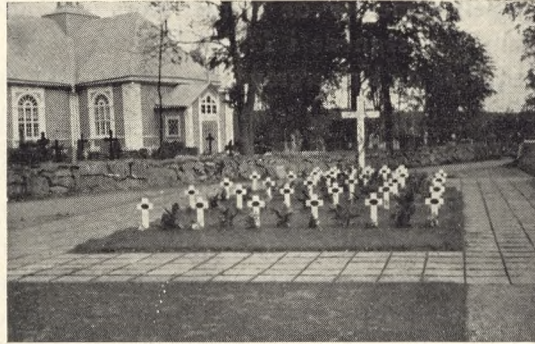
De nye Kriges Grave

Billederne er talrigere end Beretningerne. Takket være rejselystne Pressefotografer og interesserede Militære og Civile er det muligt at bringe Billeder fra forskellige Lande, hvor Krigens Tempo ser vi tilvenstre de 3 Billeder af franske Soldatergrave i Namsos i Norge (Fig. 254-56) og tilhøjre af de polske Grave i Narvik (Fig. 257-58); paa de sidste har en frisk Grav af en polsk Kaptajn faaet hans Soldaterkappe slængt over et Birketræskors (tv.) og paa en hel polsk Soldaterkirkegaard har man rejst et monumentalt Trækors og givet enkelte af Mindekorsene Soldatens Hjelm. Navnene paa de faldne Franskmand er i flere Tilfælde læselige, og man kan ligeledes finde ud af, hvornaar de faldt. En Hjelm er ogsaa givet den tyske Grav ved Narvik og friske Blomster supplerer Løvkransen om Korset. (Se næderst tv. S. 123).

Krigens Hast og Dagligliv præger ogsaa de tyske Soldatergrave fra Klitterne ved Dunkerque og Chablis i Frankrig; Billederne gengiver vi efter »Krigsgräberfürsorge« (Fig. 263-64, Sp. th.). Begge Grave rummer flere Faldne, og begge vidner de om Omsorg, selv under ufredelige og ugunstige Forhold.

Hos de finske Heltegrave er Krigens Hast afløst af Fredens Ro, og nær Kirker og

Spalten til venstre:
Fig. 259.

Heltegravene i Iisalmi og

Fig. 260 i Ulleåborg.
Foto: O. Collan.

Fig. 261.
Tyske Matrosgrave
i Narvik.

Foto: V. Hansen.

Spalten til højre:
Fig. 262.

Heltegravene i
Karkhila.

Foto: T. P. Ketonen.

Fig. 263.

Tysk Soldatergrav i
Klitterne ved
Dunkerque.

O. K. W. Arkiv.

Fig. 264.

Tysk Officers Grav
ved Udgangen fra
Chablis (Aisne og
Marne).

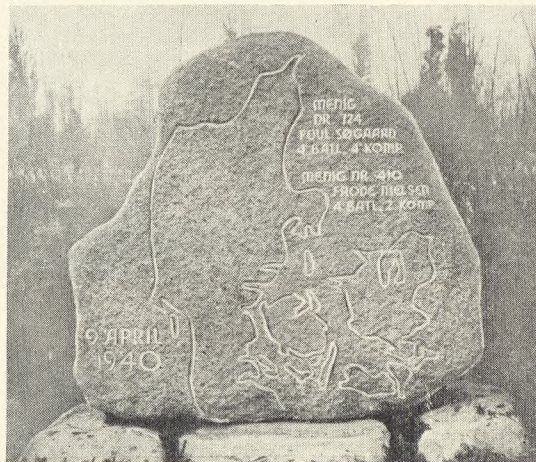
O. K. W. Arkiv.

Øverst til højre:
Fig. 265-66.
Tyske Soldatergrave
paa Bispebjerg
Kirkegaard,
København.
Foto: J. Th.

Kapeller melder de hvide Kors om alle dem, der segnede i *Finlands* hvide Krig.

Ogsaa de Krigergrave, som *Danmark* ved Skæbnens Tilskikkelse er kommet til at rumme, er præget af Ro og Omsorg. Det gælder de tyske Grave i Esbjerg, Fredericia og København (Fig. 265, 266, 267 og 269) saavel som de engelske Grave i Vadum i Vendsyssel (nederst th.). Bispebjergs Grave rummer nogle af Ofrene fra Kampene ved Norges Kyst, hvor de faldt allerede den 8. April.

Nogen Uniformitet er der naturligvis over disse Krigens Gravkors, men der er ingen Ensartethed fra Sted til Sted. Helt individuel er Mindestenen, som i Odense er rejst over 2 af de danske Helte fra d. 9. April, — en ejendommelig flad Natursten, hvori Kunstneren (Arkitekt *Axel Jacobsen*) har indridset Navne og Data og givet de Faldne Omridset af Danmark som en smuk Hyldest: De faldt for Danmarks Frihed. Disse 2 Soldater: *Poul Søgaard* og *Frode Nielsen*, hviler her Side om Side.

I Midten til venstre:
Fig. 267.
Tyske Flyvergrave
paa Faurfeld Kirkegaard,
Esbjerg.
Foto: J. Th.
Tilhøjre Fig. 268.
Axel Jacobsen:
Mindesten over de
Menige *Poul Søgaard*
og *Frode Nielsen*,
(jevnt. Side 89)
Odense Assistent
Kirkegaard.
Nederste Række:
Fig. 269.
Tyske Marinegrave
i Fredericia.
Fig. 270.
Engelske Flyvergrave
i Vadum.

